

Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 2024

ΠΡΟΣ: τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Κυβερνητική «ένδεια» σχετικά με την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας

Η ενεργειακή φτώχεια αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό φαινόμενο με ποικίλες προεκτάσεις και συνέπειες στην οικονομία, στην πολιτική, στην κοινωνία, στην υγεία και στο περιβάλλον των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην Ελλάδα το φαινόμενο της ενεργειακής φτώχειας αποτελεί, πλέον, ένα ιδιαίτερα σημαντικό πρόβλημα, κυρίως μετά το 2011. Σύμφωνα με τη Eurostat, η ενεργειακή φτώχεια στην Ε.Ε. των 27 αυξήθηκε κατά 35% το 2022 σε σχέση με το 2021, καθώς το 9,3% του συνολικού πληθυσμού, ήτοι 41,5 εκατομμύρια άνθρωποι, δεν μπορούσαν να αντέξουν οικονομικά να διατηρήσουν τα σπίτια τους επαρκώς ζεστά¹. Αντίστοιχα στην Ελλάδα, κατά το έτος 2022, το 18,7% του πληθυσμού εμφανίζει οικονομική αδυναμία για ικανοποιητική θέρμανση το χειμώνα και δροσιά το καλοκαίρι².

1

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733583/EPRS_BRI\(2022\)733583_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733583/EPRS_BRI(2022)733583_EN.pdf)

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_07_60/default/table?lang=en&category=t_nrg_sdg_07

Ως εκ τούτου, η ενεργειακή φτώχεια αποτελεί, πλέον, προτεραιότητα στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων «Καθαρή Ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», όπου για πρώτη φορά συμφωνήθηκε η αναγκαιότητα για έναν κοινό ορισμό, απαιτώντας παράλληλα από τα Κράτη-Μέλη να παρακολουθούν συστηματικά την εξέλιξη του φαινομένου στη χώρα τους και να καθορίσουν έναν εθνικό στόχο για την καταπολέμηση του φαινομένου, στο πλαίσιο των **Εθνικών Σχεδίων για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)**.

Στη χώρα μας, στο πλαίσιο του άρθρου 25 του Ν.4342/2015, προβλέπεται η κατάρτιση ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας, το οποίο περιλαμβάνει τόσο τον ορισμό των νοικοκυριών, τα οποία πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια μέσω συγκεκριμένων ποσοτικών κριτηρίων, όσο και την ανάπτυξη μιας εξειδικευμένης διαδικασίας παρακολούθησης και αξιολόγησης της πορείας μετριασμού του φαινομένου έως το έτος 2030. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της ενεργειακής ένδειας εγκρίθηκε το Σεπτέμβριο του 2021 με την Υπ. Απ. Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599 (ΦΕΚ Β' 4447/28.09.2021).

Επειδή, ο ποσοτικός στόχος που τέθηκε για τη χώρα μας, στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ, είναι η μείωση κατά τουλάχιστον 50% των σχετικών δεικτών αποτύπωσης της ενεργειακής φτώχειας μέχρι το έτος 2025 και κατά 75% μέχρι το έτος 2030, σε σχέση με το έτος 2016, το οποίο αποτελεί και το έτος βάσης αναφοράς.

Επειδή, για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου απαιτείται ο σχεδιασμός και η εφαρμογή μιας συνεκτικής και αποτελεσματικής στρατηγικής, η οποία θα στοχεύει στη μόνιμη, και μακροπρόθεσμη καταπολέμηση του φαινομένου της ενεργειακής φτώχειας και όχι στον παροδικό μετριασμό του φαινομένου, μέσω της υιοθέτησης προσωρινών και βραχυπρόθεσμων μέτρων.

Επειδή, συστάθηκε μηχανισμός παρακολούθησης και ελέγχου – στον οποίο κομβικό ρόλο θα έχει η Ομάδα Παρακολούθησης του ΕΣΕΚ – βάσει του οποίου αποτιμώνται τα προβλεπόμενα μέτρα πολιτικής και προτείνονται βελτιώσεις, όποτε κρίνεται σκόπιμο, προκειμένου να τηρείται η απρόσκοπτη εφαρμογή των προβλεπόμενων διαδικασιών διασφαλίζοντας ότι το Σχέδιο Δράσης θα εφαρμοστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τους στόχους του ΕΣΕΚ έως το έτος 2030.

Επειδή, βάσει του εν λόγω Σχεδίου προβλέπεται η κατάρτιση έκθεσης προόδου σε ετήσια βάση, στο πλαίσιο της οποίας θα αποτυπώνεται η εξέλιξη του φαινομένου της ενεργειακής ένδειας, μέσω της εφαρμογής των προτεινόμενων διαδικασιών παρακολούθησης τόσο «από την κορυφή στη βάση», όσο και «από τη βάση στην κορυφή».

Επειδή, τόσο στην επίσημη ιστοσελίδα του ΥΠΠΕΝ, όσο και στην επίσημη ιστοσελίδα του Παρατηρητηρίου Ενεργειακής Ένδειας, η μόνη Ετήσια Έκθεση Προόδου που είναι αναρτημένη αφορά στο έτος 2021.

Επειδή, στα σχεδιαζόμενα μέτρα, όπως αυτά είχαν αποτυπωθεί πριν 29 μήνες, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων μέτρα που αφορούν σε:

- Διάθεση «ενεργειακής κάρτας» σε πληττόμενα νοικοκυριά,
- Παροχή κινήτρων σε υφιστάμενους μηχανισμούς για δράσεις σε πληττόμενα νοικοκυριά - Περιοχές Δίκαιης Μετάβασης,
- Παροχή κινήτρων σε υφιστάμενους μηχανισμούς για δράσεις σε πληττόμενα νοικοκυριά - Καθεστώτα Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης,
- Αξιοποίηση του θεσμού ενεργειακών κοινοτήτων για την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας,
- και Δράσεις Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης.

Επειδή, η κυβέρνηση της Ν.Δ., συστηματικά, αγνοεί και υποβιβάζει τις Ενεργειακές Κοινότητες και τα έργα αυτοπαραγωγής και αυτοκατανάλωσης, προς όφελος των μεγάλων καθετοποιημένων εταιρειών, μένοντας απλά σε εξαγγελίες φιλόδοξων προγραμμάτων.

Επειδή, επί των ημερών της Κυβέρνησης της ΝΔ τα προγράμματα που προάγουν δράσεις εξοικονόμησης (λ.χ. Εξοικονομώ-Αυτονομώ, Εξοικονομώ κατ' οίκον, Εξοικονομώ 2023, κτλ), είτε παρουσιάζουν τεράστιες καθυστερήσεις, είτε προκηρύσσονται με το σταγονόμετρο.

Επειδή, οι αυξήσεις στα τέλη χρήσης των δικτύων του ρεύματος φαίνεται πως δεν έχουν τέλος, καθώς με πρόσφατη απόφασή της η ΡΑΑΕΥ, ενέκρινε την έκτακτη αναθεώρηση του επιτρεπόμενου εσόδου του ΑΔΜΗΕ για την περίοδο 2023-25, με τρόπο κατά τον οποίο το 2025 θα έχει αυξηθεί σωρευτικά πάνω από 56% σε σχέση με

τα επίπεδα του 2022, οδηγώντας προφανώς και σε αύξηση των τελών χρήσης του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας³.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός,

1. Πότε θα αναρτηθούν και σε ποια συμπεράσματα έχουν καταλήξει οι Ετήσιες Εκθέσεις Προόδου του Σχεδίου Δράσης για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Ένδειας των ετών 2022 και 2023;
2. Για τα έτη 2022 και 2023, το Παρατηρητήριο Ενεργειακής Ένδειας έχει εκτιμήσει την εξέλιξη του φαινομένου της ενεργειακής φτώχειας, μέσω του υπολογισμού και της παρακολούθησης των αντιπροσωπευτικών δεικτών που έχουν επιλεγεί;
3. Έχει τύχει εφαρμογής η μεθοδολογία παρακολούθησης «από τη βάση στην κορυφή», προκειμένου να εντοπιστούν τα νοικοκυριά που πραγματικά πλήττονται από το φαινόμενο της ενεργειακής φτώχειας, ώστε τελικά να διασφαλιστεί ότι αυτά θα συμμετάσχουν στα σχεδιαζόμενα και στοχευμένα μέτρα πολιτικής;
4. Ποια είναι η πορεία εξέλιξης και εφαρμογής των μέτρων πολιτικής που αφορούν σε: α) Διάθεση «ενεργειακής κάρτας» σε πληττόμενα νοικοκυριά, β) Παροχή κινήτρων σε υφιστάμενους μηχανισμούς για δράσεις σε πληττόμενα νοικοκυριά - Περιοχές Δίκαιης Μετάβασης, γ) Παροχή κινήτρων σε υφιστάμενους μηχανισμούς για δράσεις σε πληττόμενα νοικοκυριά - Καθεστώτα Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης, δ) Αξιοποίηση του θεσμού ενεργειακών κοινοτήτων για την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας και ε) Δράσεις Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης.
5. Ποια είναι η πορεία σε σχέση με την επίτευξη του στόχου, αναφορικά με τη μείωση κατά τουλάχιστον 50% των σχετικών δεικτών αποτύπωσης της ενεργειακής ένδειας μέχρι το έτος 2025 σε σχέση με το έτος 2016;

³ <https://www.businessenergy.gr/articlenews/38385/n%CE%AD%CE%B1-%CE%B1%CF%8D%CE%BE%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%83%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%B7-%CF%87%CF%81%CE%AE%CF%83%CE%B7%CF%82-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CF%84%CF%8D%CE%BF%CF%85-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B1%CE%B4%CE%BC%CE%B7%CE%B5>

6. Προγραμματίζονται νέα μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας και εάν ναι, ποια είναι αυτά;
7. Θα αναλάβει δράση το Υπουργείο για να εξομαλυνθεί η επιβάρυνση των καταναλωτών από τις επερχόμενες αυξήσεις στις Χρεώσεις Χρήσης Συστήματος, εξαιτίας της αναδρομικής αύξησης του επιτρεπόμενου εσόδου του ΑΔΜΗΕ;
8. Με ποια μέτρα θα ενισχύσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τις Ενεργειακές Κοινότητες (πέρα του εξαγγελθέντος Προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ») , προκειμένου να καταστούν πυλώνες για την ενίσχυση των πολιτών που βρίσκονται - πραγματικά- αντιμετώποι με την ενεργειακή φτώχεια;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Παρασύρης Φραγκίσκος

Λιακούλη Ευαγγελία

Πάνας Απόστολος

Κατρίνης Μιχάλης

Μάντζος Δημήτριος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γερουλάνος Παύλος

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα

Γρηγοράκου Παναγιώτα

Δουδωνής Παναγιώτης

Καζάνη Αικατερίνη

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Μπαράν Μπουρχάν

Μπιάγκης Δημήτριος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παραστατίδης Στέφανος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Τσίμαρης Ιωάννης

Χνάρης Εμμανουήλ

Χρηστίδης Παύλος

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ